

Tatjana Babić*

STEGOVNI (DISCIPLINSKI) POSTUPAK PRED TIJELIMA HRVATSKE LIJEČNIČKE KOMORE

Nakon uvodnih napomena o disciplinskoj odgovornosti liječnika, autorica daje pregled relevantnih pravnih izvora te prikaz disciplinskih tijela Hrvatske liječničke komore. Potom razmatra pojedine disciplinske povrede koje povlače disciplinsku odgovornost liječnika te posebno ističe razliku između lakših i težih povreda. Rad nadalje sadržava pregled tijeka disciplinskog postupka pred tijelima Hrvatske liječničke komore te vrsta odluka Časnog suda Komore. Autorica se posebno osvrće na odredbe koje se odnose na troškove postupka te naposljetku razmatra disciplinske mjere i novčanu kaznu koja se može izreći u disciplinskom postupku. U zaključku ističe važnost disciplinske odgovornosti liječnika kojom se, uz kaznenu i prekršajnu odgovornost, nastoji osigurati kvalitetan liječnički rad te zaštita prava pacijenata i drugih korisnika liječničkih usluga.

UVOD

Disciplinska odnosno stegovna odgovornost liječnika samo je jedna vrsta odgovornosti kojom se nastoji osigurati stručno i zakonito obavljanje liječničke djelatnosti.¹ Naime, liječnici kao zdravstveni radnici, upravo zbog društvene važnosti djelatnosti koju obavljaju, mogu, osim za kaznena djela² i prekršaje, odgovarati i za disciplinske povrede koje počine za vrijeme obavljanja liječničke djelatnosti.

* Tatjana Babić, dipl. iur., tajnica Hrvatske liječničke komore

¹ Stručno i zakonito obavljanje liječničke djelatnosti nastoji se osigurati i provođenjem stručnog i zdravstvenoinspekcijskog nadzora nad radom liječnika. Više o vrstama nadzora nad radom liječnika vidi Babić, T., Nadzor nad radom liječnika, Zbornik radova sa simpozija *Liječnička pogreška – medicinski i pravni aspekti*, Poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja I. kategorije, Medicinski i Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 2007., str. 191-205.

² Više o kaznenoj i prekršajnoj odgovornosti liječnika vidi Babić, T., Roksandić, S., *Osnove zdravstvenog prava*, Zagreb, 2006.

Međutim, a možda i zbog sporosti redovnih sudova te manjeg broja kaznenih i prekršajnih prijava,³ upravo je disciplinska⁴ odgovornost ona koja najviše pogađa liječnike. To stoga što je disciplinska odgovornost nešto šira od kaznene odgovornosti s obzirom na to da za disciplinsko djelo počinitelj može biti kažnjen i u slučaju kad je proglašen krivim za kazneno djelo.⁵ Naime, disciplinska odgovornost prejudicira disciplinske povrede koje se manifestiraju najčešće kao nestručno obavljanje liječničke profesije ili pak nepoštovanje i nepridržavanje odredaba strukovnog kodeksa, a ono što je najvažnije jest činjenica da postupak za navedene povrede provode pripadnici struke, i to pred strukovnom komorom čiji je član liječnik kojega se tereti za određenu disciplinsku povredu.

S obzirom na to da su disciplinske povrede, kako je već spomenuto, povrede pravila i etike struke, prilikom provođenja disciplinskih postupaka kao jedan od najvećih problema nameće se kompetencija onih liječnika koji su ovlašteni provoditi postupak i izricati disciplinske mjere i kazne. U praksi često postoje prigovori “optuženih” da pripadnici struke koji im sude nisu dovoljno kompetentni ni stručni za provođenje suđenja i razmatranje problematike koja je predmet svakog konkretnog disciplinskog postupka. Iako se na prvi pogled čini vrlo jednostavno, ponekad je vrlo teško utvrditi i obrazložiti sve činjenice na temelju kojih bi “optuženi” liječnik morao biti proglašen odgovornim. Upravo stoga vodi se računa da se provođenje disciplinskih postupaka povjeri isključivo onim osobama koje su se unutar svoje struke odnosno specijalnosti dokazale kao priznati stručnjaci s iskustvom te koje, osim toga, imaju i neprijeporne etičke kvalitete.

Međutim, ako izuzmemo prigovore ovakve naravi, uvijek trebamo imati na umu da je disciplinska mjera i disciplinska kazna upravo ono što bi možda trebalo, i preventivno i represivno, najviše utjecati na liječnika. Disciplinskom mjerom i kaznom liječniku se izriče stručni prijekor zbog neodgovarajućeg postupanja, dakle kao profesionalcu prigovara mu se što svoj posao nije obavio profesionalno. Za razliku od redovnih sudova gdje redovni suci sude i provode postupak na temelju općih propisa koji jednako vrijede za sve građane, disciplinski postupci posebna su vrsta postupaka rezultat kojih je posebna vrsta odgovornosti. Takva posebna vrsta odgovornosti pretpostavlja, odnosno trebala bi pretpostavljati, s jedne strane, pažnju struke koja je spremna reagirati svaki put kad riječ o neprofesionalnom postupanju, a s druge strane

³ Iako su sudovi dužni, sukladno članku 42. Zakona o liječništvu, Narodne novine, broj 121/03, obavještavati Hrvatsku liječničku komoru o postupcima koji se vode protiv liječnika, oni to rijetko čine.

⁴ Autorica će se koristiti izrazom “disciplinski” umjesto “stegovni” sukladno terminologiji Zakona o liječništvu, a podredno time i Pravilnika o disciplinskom postupku Hrvatske liječničke komore.

⁵ Krapac, D., Kazneno procesno pravo, I. knjiga: Institucije, Zagreb, 2003., str. 34.

preventivno jamstvo svim osobama kojima se pruža zdravstvena zaštita da će liječnici kao zdravstveni radnici postupati prema svojem najboljem znanju i u skladu s pravilima i etikom vlastite profesije.

1. DISCIPLINSKA TIJELA HRVATSKE LIJEČNIČKE KOMORE

Disciplinski postupak protiv liječnika provodi Hrvatska liječnička komora. Taj je postupak koncipiran slično kao kazneni postupak, naravno uz prilična odstupanja jer je ipak riječ o postupku koji ne provode profesionalni suci (iako su predsjednici Časnog i Visokog časnog suda Komore suci Vrhovnog suda RH u mirovini) i koji se ne provodi protiv svih građana, nego samo protiv članova Komore. Postupak je reguliran Pravilnikom o disciplinskom postupku Hrvatske liječničke komore.⁶

Stupanjem na snagu Zakona o liječništvu⁷ (dalje u tekstu: ZOL) određeno je da je Sud Komore, koji se sastoji od Časnog i Visokog časnog suda, jedino tijelo koje je ovlašteno provoditi disciplinski postupak protiv liječnika te izričati disciplinske mjere i novčanu kaznu.

Časni sud Komore prvostupanjsko je tijelo sastavljeno od predsjednika i pet članova. Predsjednik i članovi Časnog suda imaju svoje zamjenike. Predsjednik Časnog suda i njegova zamjenika bira i imenuje Izvršni odbor Komore⁸ na vrijeme od četiri godine. Predsjednik i zamjenik Časnog suda biraju se iz redova istaknutih pravnika (članak 40. Statuta Komore).⁹ Od samog početka

⁶ Nije nužno da se podzakonski akt koji regulira disciplinsku odgovornost i disciplinski postupak ujedno i zove Pravilnik o disciplinskom postupku. Tako je npr. Hrvatska komora medicinskih biokemičara regulirala disciplinsku odgovornost putem Pravila o ponašanju i odgovornosti u struci članova Hrvatske komore medicinskih biokemičara, Hrvatska ljekarnička komora donijela je Pravilnik o radu i kaznenim mjerama stegovnog suda Hrvatske ljekarničke komore, Hrvatska stomatološka komora rad disciplinskih tijela regulirala je Pravilnikom o nadležnosti, ustrojstvu i načinu djelovanja Časnog suda pri Hrvatskoj stomatološkoj komori, dok je Hrvatska komora medicinskih sestara disciplinsku odgovornost i postupak regulirala Pravilnikom o pravima i odgovornostima medicinskih sestara. Također, potrebno je napomenuti da podzakonski akti koji reguliraju disciplinsku odgovornost i disciplinski postupak sadržavaju odredbe i materijalnog i formalnog karaktera, što znači da se njima propisuje sadržaj svake disciplinske povrede, ali i procedura provođenja disciplinskog postupka od strane ovlaštenih disciplinskih tijela.

⁷ Zakon o liječništvu donesen je 17. srpnja 2003. Objavljen je u Narodnim novinama broj 121/03 dana 29. srpnja 2003. Zakon je stupio na snagu 6. kolovoza 2003.

⁸ Izvršni odbor Komore čine predsjednik Komore, dopredsjednici Komore, rizničar Komore, tajnik Komore, predsjednici stalnih povjerenstava Izvršnog odbora, a u prve dvije godine mandata i bivši predsjednik Komore (članak 20. Statuta Komore)

⁹ Statut Komore usklađen sa Zakonom o liječništvu donijela je Skupština Komore na sjednici održanoj 29. listopada 2003., a Izmjene i dopune Statuta Skupština je donijela na sjednici

rada Časnog suda Komore (2004.), za predsjednika Časnog suda imenovan je umirovljeni sudac Vrhovnog suda Republike Hrvatske čija profesionalnost i dugogodišnje iskustvo uvelike olakšavaju disciplinski postupak i pridonose kvaliteti njegova provođenja. Ostali članovi Časnog suda Komore sveučilišni su profesori medicinskih fakulteta i istaknuti medicinski stručnjaci koje na vrijeme od četiri godine bira Vijeće Komore¹⁰ na prijedlog predsjednika Komore (članak 40. Statuta Komore).

Visoki časni sud Komore sudí u drugom stupnju i također je sastavljen od predsjednika i pet članova. Predsjednika Visokog časnog suda i njegova zamjenika, koji trebaju biti iz redova istaknutih pravnika, bira i imenuje Izvršni odbor Komore na vrijeme od četiri godine (članak 40. Statuta Komore). Kao i kod Časnog suda, predsjednik Visokog časnog suda umirovljeni je predsjednik Kaznenog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske čijim je profesionalnim pristupom i velikom stručnošću zajamčeno kvalitetno drugostupanjsko odlučivanje, što se dokazuje i činjenicom da su do danas sve upravne tužbe podnesene protiv odluka Visokog časnog suda odbijene zbog neosnovanosti. Ostale članove Visokog časnog suda i njihove zamjenike na vrijeme od četiri godine bira Vijeće Komore na prijedlog predsjednika Komore. Oni su iz redova sveučilišnih profesora medicinskih fakulteta. Potrebno je napomenuti da je Statutom propisano da članovi Časnog i Visokog časnog suda Komore moraju biti osobe visokih etičkih kvaliteta s bogatim stručnim iskustvom (članak 40. Statuta Komore).

S obzirom na to da se disciplinski postupak sastoji od prethodnog postupka, postupka pred Časnim sudom i žalbenog postupka, osim članova Suda Komore u provođenju postupka sudjeluju još i dva povjerenstva Komore, tj. Povjerenstvo za stručna pitanja i stručni nadzor Komore te Povjerenstvo za medicinsku etiku i deontologiju. Navedena povjerenstva nemaju ovlasti donošenja meritornih odluka, ali imaju mogućnost donošenja odgovarajućih rješenja i zaključaka kojima se rješavaju određena procesna pitanja.

Ilustracije radi, do donošenja ZOL-a, disciplinski postupak u Hrvatskoj liječničkoj komori provodila su ovlaštena povjerenstva,¹¹ Izvršni odbor te Sud prvog i drugog stupnja Hrvatske liječničke komore (članak 62. Pravilnika o pravima i odgovornosti Hrvatske liječničke komore). Postupak se provodio prema Pravilniku o pravima i odgovornosti članova Hrvatske liječničke

održanoj 12. svibnja 2007. Statut je stupio na snagu 9. listopada 2007., po dobivenoj suglasnosti ministra zdravstva i socijalne skrbi, a objavljen je u Liječničkim novinama, broj 65/07.

¹⁰ Vijeće Komore čine predsjednici svih županijskih povjerenstava Komore, predsjednik Povjerenstva Grada Zagreba te predsjednici povjerenstva HZZO-a i MORH-a (članak 17. Statuta Komore).

¹¹ Povjerenstvo za medicinsku etiku i deontologiju i Povjerenstvo za stručni nadzor Komore.

komore i Pravilniku o disciplinskom postupku,¹² a ponešto se razlikovao od sadašnjeg disciplinskog postupka i pokretao se na zahtjev tužitelja Komore.¹³ Tužitelj Komore bio je neovisno tijelo Komore i imao je dva zamjenika, a pokretao je disciplinski postupak zbog povreda dužnosti i ugleda liječničkog zvanja odnosno u slučajevima povreda Kodeksa medicinske etike i deontologije (članak 67. Pravilnika o pravima i odgovornosti liječnika Hrvatske liječničke komore). Tužitelj Komore i njegovi zamjenici birali su se i imenovali iz redova istaknutih liječnika. Međutim, kako je člankom 52. ZOL-a propisano da su disciplinska tijela jedino Časni i Visoki časni sud Komore, funkcija tužitelja Komore je ukinuta.

U razdoblju od 1996. do 2003. godine¹⁴ pred tijelima Hrvatske liječničke komore provedeno je ukupno 36 disciplinskih postupaka zbog disciplinske povrede *nestručnog obavljanja liječničke profesije*, dok su u istom razdoblju provedena 22 disciplinska postupka zbog disciplinske *povrede odredaba Kodeksa medicinske etike i deontologije*.¹⁵

2. DISCIPLINSKE POVREDE

Disciplinska odgovornost liječnika propisana je odredbama ZOL-a (članci 50.-57.) prema kojima je liječnik disciplinski odgovoran ako:

1. povrijedi odredbe Zakona o liječništvu;
2. povrijedi Kodeks medicinske etike i deontologije Hrvatske liječničke komore;
3. obavlja nestručno liječničku profesiju;
4. svojim ponašanjem prema pacijentu, drugom liječniku ili trećim osobama povrijedi ugled liječničke profesije;
5. ne ispunjava Statutom ili drugim općim aktom određene članske obveze prema Komori.

Povreda odredaba Zakona o liječništvu sama po sebi je vrlo jasna. S obzirom na to da se Zakonom o liječništvu uređuje pojam, ustrojstvo i uvjeti za obavljanje liječničkog zvanja te djelovanje liječnika kao temeljnog, samostalnog i odgovornog nositelja zdravstvene djelatnosti koja je od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku i koja osigurava zdravstvenu zaštitu svakom pojedincu i cjelokupnom pučanstvu u Republici Hrvatskoj (članak 1. ZOL-a), jasno je

¹² Ti pravilnici bili su na snazi od 1996. do 2003. godine kad su stavljeni izvan snage i zamijenjeni Pravilnikom o disciplinskom postupku koji je Skupština Komore donijela na sjednici održanoj 29. listopada 2003.

¹³ Funkcija tužitelja Komore ukinuta je odlukom Skupštine Komore 29. listopada 2003.

¹⁴ Više o radu Suda Komore I. stupnja i Suda Komore II. stupnja *vidi* u: Hrvatska liječnička komora 1903-1995-2005, Hrvatska liječnička komora, Zagreb, 2005., str. 231-237.

¹⁵ Izvor: evidencije Hrvatske liječničke komore.

zašto je zakonodavac prilikom određivanja i propisivanja disciplinskih povreda upravo povredu odredaba tog zakona stavio na prvo mjestu.

Kodeks medicinske etike i deontologije Hrvatske liječničke komore podzakonski je akt kojim su propisana etička i deontološka načela kojih bi se u svom radu morao pridržavati svaki liječnik. S obzirom na to da je liječnička djelatnost jedna od djelatnosti kojima se osigurava zaštita zdravlja i života ljudi, etička i deontološka načela sadržana u Kodeksu detaljno su razrađena kroz visoke kriterije profesionalnog pristupa i ljudskog ophođenja kakvo se zapravo i očekuje od liječnika. Zbog opsežnosti i važnosti načela sadržanih u Kodeksu, povrede odredaba Kodeksa¹⁶ u praksi se nerijetko smatraju posebnom "vrstom" odgovornosti - etičkom odgovornosti liječnika.¹⁷ Međutim, potrebno je spomenuti da su disciplinski postupci zbog povrede odredaba Kodeksa medicinske etike i deontologije u praksi relativno rijetki jer se većina disciplinskih postupaka pokreće i vodi zbog *nestručnog obavljanja liječničke profesije*.

Nestručno obavljanje liječničke profesije, kao što je već spomenuto, najčešća je disciplinska povreda zbog koje se pokreće disciplinski postupak.¹⁸ Međutim, kako je riječ o blanketnoj odredbi, stručno obavljanje liječničke profesije sadržano je, odnosno trebalo bi biti sadržano, u pravilima struke. Ovdje svakako treba naglasiti da se "pravilo struke" kao pojam u praksi često koristi u različitom kontekstu i da zapravo ne postoji ujednačena definicija toga pojma. Osim toga, pravila struke u medicini u većini slučajeva obuhvaćaju "pravila prakse" koja su se uvriježila kroz dugogodišnje ponavljanje. Velik je problem utvrditi što je to adekvatno pravilo struke unutar neke specijalnosti s obzirom na to da se u ogromnom broju slučajeva isti dijagnostički odnosno terapijski postupak može obaviti na više načina. Nažalost, takva situacija često dovodi do podijeljenih mišljenja disciplinskih sudaca i vještaka koji sudjeluju u postupku. Upravo takvi slučajevi u kojima nije moguće pouzdano utvrditi postoji li disciplinska odgovornost dovode do donošenja oslobađajućih presuda, pri čemu se Sud Komore rukovodi načelom *in dubio pro reo*.¹⁹

Povredu ugleda liječničke profesije zakonodavac nije morao posebno propisati jer je ta povreda već sadržana u povredi odredaba Kodeksa medicinske etike i deontologije.

¹⁶ Novi Kodeks donesen je na sjednici Skupštine Komore 10. lipnja 2006., a stupio je na snagu osmog dana po objavljivanju na oglasnoj ploči Komore, tj. 15. veljače 2008. Kodeks je objavljen i u Liječničkim novinama, broj 66/08.

¹⁷ Budić, N., Pružatelji zdravstvenih usluga u hrvatskom zdravstvenom sustavu, Zbornik radova sa savjetovanja *Profesionalna odgovornost liječnika*, Zagreb, 2007., str. 14.

¹⁸ Od ukupno osam disciplinskih postupaka koji su pokrenuti u 2008. godini, zaključno do 15. travnja 2008., šest zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka podneseno je upravo zbog *nestručnog obavljanja liječničke profesije*.

¹⁹ Sukladno članku 56. ZOL-a, u disciplinskom postupku supsidijarno se primjenjuje Zakon o kaznenom postupku.

Neispunjavanje članskih obveza prema Komori disciplinska je povreda kojom se osigurava poštovanje članskih obveza. Navedena inkriminacija proizlazi iz obveze udruživanja u Hrvatsku liječničku komoru koja se odnosi na sve liječnike koji na području Republike Hrvatske rade na neposrednim poslovima zdravstvene zaštite (članak 5. Statuta Komore).

Disciplinske povrede mogu biti lake i teže (članak 51. ZOL-a). Lake povrede su povrede koje imaju lakše značenje s obzirom na važnost, prirodu povrijeđenog dobra, visinu materijalne štete ili težinu druge posljedice te s obzirom na okolnosti pod kojima je radnja izvršena odnosno propuštena (članak 4. stavak 3. Pravilnika o disciplinskom postupku Komore). Suprotno lakim povredama, teške povrede su one koje imaju teže značenje s obzirom na važnost, prirodu povrijeđenog dobra, visinu materijalne štete ili težinu druge posljedice te s obzirom na okolnosti pod kojima je radnja izvršena odnosno propuštena (članak 4. stavak 4. Pravilnika o disciplinskom postupku Hrvatske liječničke komore). Ima li neka povreda karakter lake ili teške povrede, procjenjuje Časni sud Komore od slučaja do slučaja. O težini povrede ovisi i vrsta disciplinske mjere koja se može izreći.

3. DISCIPLINSKI POSTUPAK

Disciplinski postupak koji provode Časni i Visoki časni sud Hrvatske liječničke komore²⁰ reguliran je odredbama Pravilnika o disciplinskom postupku Hrvatske liječničke komore.²¹ Disciplinski postupak pokreće se i vodi protiv liječnika koji je član Komore ili je trebao biti član Komore, sukladno odredbama zakona, Statuta i drugih akata Komore.

Disciplinski postupak može se pokrenuti po službenoj dužnosti ili na zahtjev pacijenta odnosno druge zainteresirane osobe, predsjednika Komore, tajnika Komore, tijela Komore, Komisije za stručni nadzor Komore te na zahtjev ministra nadležnog za zdravstvo (članak 55. ZOL-a). Do stupanja na snagu ZOL-a disciplinski postupci koje je provodila Komora pokretali su se i provodili na zahtjev tužitelja. Međutim, kako je već navedeno, zbog odredbe ZOL-a kojom su definirana disciplinska tijela Komore, ali i zbog praktičnih prigovora koji su se upućivali tužitelju, ukinut je taj institut pa, prema sadašnjem rješenju, disciplinski postupak može pokrenuti svaka osoba koja za to ima pravni interes.

²⁰ Više o radu Suda Komore *vidjeti*: Rumeč-Črne, R. i Roksandić, S., Sud Hrvatske liječničke komore - pravni aspekti, Hrvatska liječnička komora 1903-1995- 2005, Hrvatska liječnička komora, Zagreb, 2005., str. 237-244.

²¹ Pravilnik o disciplinskom postupku od 13. studenog 2003. zamijenjen je novim Pravilnikom koji je donijela Skupština komore na sjednici 12. svibnja 2007. Pravilnik je stupio na snagu 27. svibnja 2007., a objavljen je u Liječničkim novinama, broj 61/07.

Disciplinski postupak pred disciplinskim tijelima Hrvatske liječničke komore samo se iznimno pokreće po službenoj dužnosti (kad za to postoje opravdani razlozi), tako da "ulogu" tužitelja preuzima svaka ovlaštena osoba koja podnese zahtjev za pokretanje postupka i koja ima pravni interes za pokretanje postupka. Zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka mora se podnijeti u pismenom obliku i mora sadržavati sljedeće podatke:

1. naziv organa koji je ovlašten provoditi postupak,
2. ime i prezime liječnika protiv kojeg se pokreće postupak,
3. podatke o specijalizaciji i užoj specijalizaciji liječnika,
4. podatke o zaposlenju liječnika,
5. tijek pružanja zdravstvene usluge koja je prethodila događaju zbog kojeg se podnosi prijava,
6. vrijeme i mjesto izvršenja povrede te ostale okolnosti potrebne da se povreda što točnije odredi, naziv disciplinske povrede te prijedlog da se liječnika proglašeni odgovornim,
7. dokaze kojima se potkrepljuju navodi iz prijave te prijedlog o dokazima koje treba izvesti pred Sudom Komore, uz naznaku imena svjedoka i vještaka, spisa koje treba pregledati te predmeta koji mogu poslužiti kao dokaz (članak 12. Pravilnika o disciplinskom postupku).

Također, potrebno je napomenuti da je dopušten tzv. paralelizam postupaka, što znači da kaznena i prekršajna odgovornost liječnika ili disciplinska odgovornost u zdravstvenoj ustanovi, trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi koja obavlja zdravstvenu djelatnost ne isključuje disciplinsku odgovornost liječnika pred Hrvatskom liječničkom komorom. U navedenom slučaju, dakle kad je protiv liječnika protiv kojeg se vodi disciplinski postupak ujedno pokrenut i kazneni ili prekršajni postupak, Komora može zastati s vođenjem disciplinskog postupka do okončanja kaznenog ili prekršajnog postupka (članak 10. Pravilnika o disciplinskom postupku). Za vrijeme zastoja postupka zastara u disciplinskom postupku ne teče.²²

Međutim, osim disciplinskog procesuiranja, liječnika koji je u kaznenom postupku pravomoćnom sudskom odlukom proglašen krivim za počinjenje kaznenog djela može se proglašiti nedostojnim za obavljanje liječničke djelatnosti, pri čemu se mora uzeti u obzir važnost i priroda ugroženog dobra ili dru-

²² Pokretanje disciplinskog postupka zastarijeva protekom jedne godine od saznanja tajnika Komore, odnosno osobe ovlaštene za pokretanje postupka, za djelo koje predstavlja disciplinsku povredu, odnosno protekom dviju godina od učinjene povrede. Zastara vođenja postupka nastupa protekom triju godina od pokretanja postupka. Zastara se prekida svakom radnjom koja se poduzima radi vođenja postupka. Zastara izvršenja disciplinske mjere i kazne nastupa protekom dviju godina od konačnosti odluke kojom je disciplinska mjera ili kazna izrečena. Pokretanje i vođenje postupka za disciplinske povrede koje imaju obilježja kaznenog djela zastarijeva po propisima kaznenog materijalnog prava (članak 57. ZOL-a).

ge posljedice te okolnosti pod kojima je radnja izvršena odnosno propuštena (članak 8. ZOL-a). O nedostojnosti liječnika na zahtjev podnositelja zahtjeva koji za to ima pravni interes odlučuje Časni sud, a postupak utvrđivanja nedostojnosti provodi se po pravilima disciplinskog postupka, s jednom iznimkom. Naime, protiv odluke Časnog suda ne može se podnijeti žalba Visokom časnom sudu, već se protiv odluke Časnog suda može pokrenuti upravni spor. Liječniku koji je proglašen nedostojnim može se uskratiti izdavanje odobrenja za samostalan rad (licencije) odnosno privremeno ili trajno licencija mu se može oduzeti.²³ Treba napomenuti da ZOL nije precizirao način provođenja postupka za utvrđivanje nedostojnosti, već je tu mogućnost ostavio Komori koja je Statutom odredila da će Sud Komore provoditi postupak za utvrđivanje nedostojnosti (članak 40. Statuta Komore).

3.1. Prethodni postupak pred nadležnim povjerenstvima

Prethodni postupak provode Povjerenstvo za medicinsku etiku i deontologiju²⁴ i Povjerenstvo za stručna pitanja i stručni nadzor Komore.²⁵ Svrha prethodnog postupka jest donošenje stručnog mišljenja o opravdanosti zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka odnosno preliminarno utvrđivanje postojanja odnosno nepostojanja osnova sumnje za nastavak postupka pred Časnim sudom.

Prethodni postupak započinje nakon zaprimanja zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka koji tajnik Komore prosljeđuje odgovarajućem povjerenstvu.²⁶ Međutim, prije početka razmatranja zahtjeva, tajnik Komore u suradnji s povjerenstvom koje provodi prethodni postupak provjerava ispunjava li zahtjev sve formalne pretpostavke za vođenje postupka.²⁷

²³ Od 2004. godine kad je Časni sud počeo s radom, u samo jednom slučaju 2007. godine zatraženo je utvrđivanje nedostojnosti liječnika. Navedeni postupak još uvijek je u tijeku.

²⁴ Ovlasti Povjerenstva za medicinsku etiku i deontologiju propisane su člankom 25. Statuta Komore. Povjerenstvo se sastoji od predsjednika Povjerenstva i osam članova.

²⁵ Ovlasti Povjerenstva za stručna pitanja i stručni nadzor Komore propisane su člankom 26. Statuta Komore, a Povjerenstvo se sastoji od predsjednika Povjerenstva i osam članova.

²⁶ Koje će povjerenstvo provoditi prethodni postupak ovisi o činjeničnom supstratu disciplinske povrede zbog koje je podnesen zahtjev za pokretanje postupka. Tako Povjerenstvo za stručna pitanja i stručni nadzor provodi prethodni postupak u slučajevima kad se disciplinska povreda zbog koje je postupak pokrenut odnosi na nestručno obavljanje liječničke profesije ili povredu ZOL-a, dok Povjerenstvo za medicinsku etiku i deontologiju provodi prethodni postupak u slučajevima u kojima disciplinska povreda obuhvaća povredu ugleda odnosno etičkih principa liječničke profesije.

²⁷ Sukladno članku 13. Pravilnika o disciplinskom postupku, ako zahtjev ne udovoljava svim formalnim pretpostavkama, podnositelja će se pozvati da u roku 15 dana ispravi odnosno dopuni zahtjev. U protivnom, smatrat će se da je podnositelj odustao od zahtjeva, o čemu

Ako zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka udovoljava pretpostavka-
ma za provođenje postupka, postupak može započeti. U prethodnom postupku
povjerenstvo ne provodi raspravu, već održava sjednicu na kojoj provjerava
sve činjenice i dokaze navedene u zahtjevu za pokretanje disciplinskog po-
stupka te pregledava medicinsku dokumentaciju koja je priložena zahtjevu za
pokretanje tog postupka. Povjerenstvo je ovlašteno pribaviti dodatne dokaze
ako je to potrebno radi donošenja stručnog mišljenja.

Povjerenstvo koje provodi prethodni postupak obvezno će zatražiti
prethodno očitovanje, a može zatražiti i dodatnu medicinsku dokumentaciju
od liječnika protiv kojeg je podnesen zahtjev za pokretanje disciplinskog po-
stupka, od ravnatelja zdravstvene ustanove u kojoj je liječnik zaposlen od-
nosno njegova poslodavca te drugih osoba za koje se pretpostavlja da imaju
saznanja o relevantnim činjenicama vezanim za predmet zahtjeva. Međutim,
ako se liječnik protiv kojeg je podnesen zahtjev odnosno pozvana osoba ne
očituje u roku 15 dana, povjerenstvo koje provodi prethodni postupak može
donijeti svoje mišljenje na temelju stanja spisa.

Nakon okončanja prethodnog postupka, povjerenstvo koje provodi prethod-
ni postupak donosi pozitivno ili negativno mišljenje. Pozitivnim mišljenjem
povjerenstvo zauzima stav²⁸ da je zahtjev za pokretanje postupka pred Časnim
sudom Komore opravdan te u tom slučaju zahtjev prosljeđuje na daljnje po-
stupanje Časnom sudu Komore.

Negativnim mišljenjem povjerenstvo koje provodi prethodni postupak
zauzima stav da je zahtjev za pokretanje postupka pred Časnim sudom Komo-
re neopravdan, ali upućuje podnositelja zahtjeva da ima pravo, o svom riziku
i trošku,²⁹ nastaviti postupak pred Časnim sudom Komore.

Iako stručno mišljenje doneseno u prethodnom postupku ne obvezuje Časni
sud Komore, ono se ipak mora uzeti u obzir pri donošenju odluke, tj. Časni sud
Komore mora obrazložiti zašto je prethodno mišljenje usvojio odnosno odbio.

nadležno povjerenstvo donosi zaključak protiv kojeg se može podnijeti posebna žalba Časnom
sudu Komore. Također, ako je zahtjev podnijela neovlaštena osoba ili osoba koja nema pravni
interes za podnošenje zahtjeva, nadležno povjerenstvo može zahtjev odbaciti rješenjem protiv
kojeg se može podnijeti posebna žalba Časnom sudu Komore.

²⁸ Stručno mišljenje nije odluka u formalnom smislu, mišljenjem se ne okončava postupak,
već ono predstavlja svojevrstu stručnu procjenu cijelog slučaja zbog kojeg se provodi discipl-
plinski postupak.

²⁹ Ako podnositelj zahtjeva namjerava nastaviti postupak pred Časnim sudom Komore, du-
žan je uplatiti paušalni predujam za provođenje postupka. Visinu paušalnog predujma odlukom
utvrđuje Izvršni odbor Komore najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za sljedeću godinu.
Visina paušalnog predujma od 2004. godine iznosi 3.000,00 kuna, a utvrđena je odlukom Iz-
vršnog odbora Komore. Od 2004. godine do danas u svega je dva slučaja, nakon donošenja
negativnog mišljenja nadležnog povjerenstva, uplaćen paušalni predujam za nastavak postupka
pred Časnim sudom Komore.

3.2. Postupak pred Časnim sudom Komore

Postupak pred Časnim sudom Komore započinje zakazivanjem glavne rasprave nakon što je Časnom sudu dostavljeno pozitivno mišljenje nadležnog povjerenstva.

Međutim, već u pripremi glavne rasprave Časni sud može rješenjem obustaviti disciplinski postupak te rješenje dostaviti strankama i oštećeniku uz obavijest o tome osobama koje su pozvane na raspravu, i to u sljedećim slučajevima:

1. ako je podnositelj zahtjeva odustao od zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka protiv liječnika prije nego što je rasprava započela,
2. ako je postupak vođen bez zahtjeva ovlaštenog podnositelja zahtjeva,
3. ako je prijavljeni liječnik za isto djelo već konačno proglašen odgovornim, oslobođen od odgovornosti ili je postupak protiv njega rješenjem konačno obustavljen,
4. ako se disciplinski postupak ne može pokrenuti odnosno voditi ili ako postoje druge okolnosti koje isključuju pokretanje i vođenje disciplinskog postupka (članak 23. Pravilnika o disciplinskom postupku).

Ako predsjednik vijeća Časnog suda utvrdi da su ispunjene sve pretpostavke za provođenje glavne rasprave, zakazuje raspravu pismenim putem. Na raspravu se poziva liječnik protiv kojeg je podnesen zahtjev za provođenje postupka, njegov branitelj ako ga ima, podnositelj zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka te ostale osobe za koje vijeće odluči da je njihova nazočnost potrebna (npr. svjedoci koje su predložile stranke, ekspert koji je u prethodnom postupku pozvan da daje svoje ekspertno mišljenje itd.).

Raspravom rukovodi predsjednik vijeća koji čita zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka. Nakon toga otvara zasjedanje i objavljuje predmet rasprave kao i sastav vijeća³⁰ Časnog suda Komore.

Kad predsjednik vijeća utvrdi da su na raspravu došle sve pozvane osobe ili kad predsjednik vijeća odluči da se rasprava održi u odsutnosti neke od pozvanih osoba, pozvat će liječnika protiv kojeg je pokrenut postupak i od njega uzeti osobne podatke te utvrditi ima li liječnik branitelja. Liječnik se uvijek ispituje na početku dokaznog postupka.³¹ U dokaznom postupku ispituju se svjedoci, razgledava se medicinska dokumentacija te se po potrebi određuje vještačenje.

³⁰ Vijeće je sastavljeno od trojice sudaca, predsjednika Časnog suda kao predsjednika vijeća i dva člana vijeća.

³¹ S obzirom na to da se u disciplinskom postupku supsidijarno primjenjuje Zakon o kaznenom postupku (odredbe o skraćenom postupku), liječnika će se uvijek ispitati na početku dokaznog postupka neovisno o tome kakav je stav zauzeo prema optužbi.

Nakon završenog dokaznog postupka prelazi se na završne riječi. Prvo govori podnositelj zahtjeva, zatim branitelj pa liječnik protiv kojeg se vodi postupak. Posljednja riječ uvijek pripada liječniku protiv kojeg se vodi postupak.

Odluka se objavljuje odmah nakon vijećanja i glasovanja tako što predsjednik vijeća u prisutnosti sudionika postupka čita izreku odluke i priopćuje ukratko razloge odluke. Međutim, ako vijeće ne može nakon rasprave istog dana izreći odluku, odgodit će objavu odluke najviše za tri dana od rasprave i odrediti vrijeme i mjesto objave odluke. Odluka će se objaviti i kad stranka, opunomoćenik ili branitelj nisu nazočni. Pismeni opravak odluke u roku od osam dana dostavlja se liječniku protiv kojeg se vodio postupak, njegovu branitelju ako ga je imao te podnositelju zahtjeva.

3.3. Vrste odluka Časnog suda Komore

Časni sud može donijeti odluku kojom se zahtjev za pokretanje postupka odbija, odluku kojom se liječnik oslobađa od odgovornosti i odluku kojom se liječnik proglašava odgovornim.

Odluku kojom se zahtjev za pokretanje postupka odbija vijeće Časnog suda će izreći:

1. ako je postupak vođen bez zahtjeva osobe ovlaštene za podnošenje zahtjeva,
2. ako podnositelj zahtjeva do zaključenja rasprave odustane od zahtjeva,
3. ako je liječnik za istu povredu već prije donesenom konačnom odlukom Suda Komore proglašen odgovornim ili je prije donesenom konačnom odlukom Suda Komore oslobođen odgovornosti,
4. ako je nastupila zastara pokretanja ili vođenja postupka (članak 43. Pravilnika o disciplinskom postupku).

Odluku kojom se liječnik oslobađa odgovornosti vijeće će izreći:

1. ako djelo za koje se liječnika tereti ne predstavlja povredu dužnosti i ugleda liječničkog zvanja ni povredu Zakona o liječništvu kao ni povredu Kodeksa medicinske etike i deontologije, a ne radi se ni o povredi članskih obveza koje liječnik ima prema Komori na temelju Statuta i drugih akata Komore,
2. ako utvrdi da ima okolnosti koje isključuju odgovornost sukladno odredbama kaznenog materijalnog prava,
3. ako nije dokazano da je liječnik počinio djelo za koje se tereti (članak 44. Pravilnika o disciplinskom postupku).

U odluci u kojoj se liječnik proglašava odgovornim vijeće će izreći:

1. za koje se djelo proglašava odgovornim, uz naznaku činjenica i okolnosti koje čine obilježja tog djela,

2. kakva se disciplinska kazna ili mjera izriče,
3. odluku o troškovima postupka,
4. uputu o pravnom lijeku (članak 45. Pravilnika o disciplinskom postupku).

3.4. Postupak pri žalbi

Protiv odluke Časnog suda stranke mogu podnijeti žalbu u roku 15 dana od primitka pismenog otpravka odluke Časnog suda. Žalba se u dovoljnom broju primjeraka podnosi Visokom časnom sudu.

Visoki časni sud mora odlučiti o žalbi u roku 60 dana od dana primitka žalbe. Visoki časni sud može:

1. odbaciti žalbu kao nepravovremenu ili kao nedopuštenu,
2. odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi odluku Časnog suda,
3. uvažiti žalbu, ukinuti odluku prvog stupnja i vratiti predmet na ponovno raspravljanje i odlučivanje,
4. uvažiti žalbu i preinačiti odluku prvog stupnja (članak 50. Pravilnika o disciplinskom postupku).

Odluka Visokog časnog suda Komore mora se izraditi u pisanom obliku i dostaviti liječniku protiv kojeg se vodi postupak u roku 8 dana od dana donošenja. Odluka Visokog časnog suda Komore je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor.

4. TROŠKOVI POSTUPKA

Troškove postupka čine izdaci učinjeni u povodu disciplinskog postupka od njegova pokretanja do njegova završetka i izdaci za poduzete radnje u pripremnom postupku, a obuhvaćaju:

1. naknade za predsjednika i članove vijeća Časnog i Visokog časnog suda Komore, sukladno Troškovniku koju donosi Izvršni odbor Komore,³²
2. troškove svjedoka i vještaka,
3. nagradu branitelju sukladno odredbama važeće Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika (članak 52. Pravilnika o disciplinskom postupku).

Konačnom odlukom kojom se liječnik proglašava odgovornim utvrđuje se da je liječnik dužan snositi troškove postupka.

³² Izvršni odbor Komore donio je Troškovnik disciplinskog postupka na sjednici 15. lipnja 2007. Troškovnik je stupio na snagu danom donošenja. Tim je troškovnikom prestao važiti Troškovnik od 14. svibnja 2004.

Troškove branitelja utvrđene konačnom odlukom Suda snosi:

1. liječnik ako je odlukom Suda Komore proglašen odgovornim,
2. Komora (članak 53. Pravilnika o disciplinskom postupku), ako je odlukom Suda Komore liječnik oslobođen odgovornosti.

Kad se protiv liječnika obustavi postupak ili se liječnik oslobodi odgovornosti, troškovi postupka padaju na teret podnositelja zahtjeva, osim ako je postupak pokrenulo po službenoj dužnosti tijelo Komore ili je pokrenut na zahtjev ministarstva nadležnog za zdravstvo, u kojem slučaju troškovi padaju na teret Komore.

Troškove odvjetnika podnositelja zahtjeva, utvrđene konačnom odlukom Suda, snosi podnositelj zahtjeva neovisno o ishodu postupka.

5. DISCIPLINSKE MJERE I NOVČANA KAZNA

U disciplinskom postupku liječniku se mogu izreći disciplinske mjere i novčana kazna³³ težina koje ovisi o težini disciplinske povrede.

Za teže disciplinske povrede liječniku se mogu izreći sljedeće disciplinske mjere i kazne:

1. ukor,
2. javni ukor koji se objavljuje u Liječničkim novinama,
3. novčana kazna,
4. privremeno oduzimanje odobrenja za samostalan rad (licencije) od mjesec dana do godine dana,
5. trajno oduzimanje odobrenja za samostalan rad (licencije).

Disciplinska mjera oduzimanja odobrenja za samostalan rad (licencije) može se izreći i uvjetno s rokom kušnje od šest mjeseci do dvije godine. To znači da se izrečena disciplinska mjera neće izvršiti ako liječnik unutar izrečenog roka kušnje ne počini novu disciplinsku povredu.

Nadalje, odobrenje za samostalni rad (licencija) može se privremeno ili trajno ograničiti i s obzirom na opseg i vrstu poslova kojima se liječnik smije baviti. To konkretno znači da se liječniku može zabraniti npr. obavljanje pojedinih zahvata unutar njegove specijalnosti ili, ako nema specijalizaciju, unutar poslova koje može obavljati kao liječnik opće medicine.

Što se tiče lakih disciplinskih povreda, Pravilnikom o disciplinskom postupku predviđeno je da se za lake povrede liječniku mogu izreći sljedeće disciplinske mjere i kazne:

³³ *Vidi prilog.*

1. opomena,
2. novčana kazna.

Uz svaku navedenu mjeru i kaznu, osim uz mjeru trajnog oduzimanja odobrenja za samostalan rad (licencije), liječniku se može odrediti disciplinska mjera dodatne izobrazbe koja se odnosi na obnavljanje odnosno stjecanje novih znanja ili vještina čiji je nedostatak, zajedno s ostalim čimbenicima, uzrokovao počinjenje disciplinske povrede.

Novčana kazna jedina je kazna koja se može izreći u disciplinskom postupku. Predviđeni raspon novčane kazne utvrđen je člankom 54. ZOL-a kojim je određeno da taj iznos ne može biti manji od 1.000,00 niti veći od 5.000,00 kuna. Slijedom toga, iznos novčane kazne propisan je Statutom Komore u istom iznosu u kojem je predviđen ZOL-om. Sud Komore u svakom konkretnom slučaju određuje visinu novčane kazne (unutar predviđenog okvira) koja se može izreći i za lake i za teže disciplinske povrede. Novčanu kaznu liječnik je dužan uplatiti Komori u roku 30 dana od primitka konačne odluke jer u protivnom neće moći ostvarivati prava s osnova članstva u Komori. Novčana kazna uplaćuje se u Fond uzajamne pomoći Komore.³⁴

5.1. Izvršenje disciplinskih mjera i kazne i rehabilitacija

Disciplinske mjere i novčana kazna izvršavaju se kad odluka postane konačna.

Javni ukor i privremeno oduzimanje odobrenja za samostalni rad brišu se iz evidencije kazni koju vodi stručna služba Komore nakon šest godina od kada je odluka o kazni postala konačna, pod uvjetom da liječnik nije počinio novu povredu od konačnosti odluke.

Ostale mjere, osim trajnog oduzimanja odobrenja za samostalni rad, brišu se iz evidencije kazni nakon tri godine od kada je odluka o kazni postala konačna, pod uvjetom da liječnik nije počinio novu povredu od konačnosti odluke.

Nakon što proteknu rokovi rehabilitacije, liječnika se smatra nekažnjavanim, a svaka uporaba podataka o liječniku kao kažnjavanoj osobi nema pravni učinak. Rehabilitirani liječnik ima pravo nijekati prijašnju kažnjavanost.

³⁴ Od početka rada Časnog suda Komore ni u jednom postupku nije izrečena novčana kazna.

UMJESTO ZAKLJUČKA

Prilikom donošenja odluka, izbora dijagnostike i odgovarajućeg liječenja, liječnik je samostalan u postupanju sukladno znanstvenim saznanjima i stručno dokazanim metodama koje odgovaraju suvremenom standardu struke. Međutim, pri obavljanju svoje profesije, liječnik je ipak dužan suzdržavati se od svake aktivnosti koja nije spojiva s ugledom, dostojanstvom i neovisnošću liječničkog zvanja. Liječnik mora smatrati dobrobit bolesnika svojom prvom i osnovnom brigom.

Upravo radi zaštite spomenutih načela struke, zakonodavac je predvidio različite “kategorije” odgovornosti liječnika,³⁵ vodeći pritom računa da se kontroliranjem kvalitete liječničkog rada ujedno osigurava i zaštita prava i interesa korisnika liječničkih usluga, čime se u praktičnom smislu pridonosi općem prosperitetu u ostvarivanju kvalitete zdravstvenih usluga.

Različite “kategorije” odgovornosti liječnika utvrđuju se u različitim postupcima, od kojih je disciplinski postupak, iako ga ne provode redovni sudovi, već pripadnici struke i staleška komora, ništa manje bitan od kaznenog ili prekršajnog postupka. “Prijekor” struke do kojeg može doći u disciplinskom postupku ponekad liječnika kojemu je izrečen, pogađa teže od kaznene ili prekršajne odgovornosti jer je riječ o “prijekoru” od strane osoba koje su stručno kompetentne prosuđivati kvalitetu odnosno “nekvalitetu” rada kolege protiv kojeg se disciplinski postupak vodi.

LITERATURA

Knjige i publikacije

1. Babić, T., Nadzor nad radom liječnika, Zbornik radova sa simpozija *Liječnička pogreška – medicinski i pravni aspekti*, Poslijediplomski tečaj stalnog medicinskog usavršavanja I. kategorije, Medicinski i Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, 2007.
2. Babić, T., Roksandić, S., Osnove zdravstvenog prava, Zagreb, 2006.
3. Budić, N., Pružatelji zdravstvenih usluga u hrvatskom zdravstvenom sustavu, Zbornik radova sa savjetovanja *Profesionalna odgovornost liječnika*, Zagreb, 2007.
4. Hrvatska liječnička komora 1903-1995-2005, Hrvatska liječnička komora, Zagreb, 2005.
5. Krapac, D., Kazneno procesno pravo, I. knjiga: Institucije, Zagreb, 2003.
6. Rumeč-Črne R. i Roksandić, S., Sud Hrvatske liječničke komore - pravni aspekti, Hrvatska liječnička komora 1903-1995- 2005, Hrvatska liječnička komora, Zagreb 2005.

³⁵ Kaznena, prekršajna i disciplinska odgovornost liječnika.

Propisi

1. Zakon o kaznenom postupku, Narodne novine, broj 62/03, 115/06.
2. Zakon o liječništvu, Narodne novine, broj 121/03.
3. Kodeks medicinske etike i deontologije, Liječničke novine, broj 66/08.
4. Pravilnik o disciplinskom postupku Hrvatske liječničke komore, Liječničke novine, broj 61/07.
5. Statut Hrvatske liječničke komore, Liječničke novine, broj 65/07.
6. Troškovnik disciplinskog postupka Hrvatske liječničke komore, 2007.

Internetske stranice

1. www.hlk.hr
2. www.hkms.hr
3. www.hsk.hr
4. www.hljk.hr
5. www.hkmb.hr

Prilog: tablice o izrečenim disciplinskim mjerama, evidencija Tatjane Babić

Prilog

DISCIPLINSKI POSTUPCI PRED TIJELIMA HRVATSKE LIJEČNIČKE
KOMORE U RAZDOBLJU OD 2004. do 15. travnja 2008.

Godina	Ukupan broj zaprimljenih disciplinskih predmeta Časni sud Komore	Izrečene disciplinske mjere te druge odluke Časnog suda	Negativno mišljenje povjerenstava	Oslobađajuće odluke	Ukupno disciplinskih mjera u tekućoj godini
2004.	29	1 - opomena (predmet iz 2003.) 2 - odluke o zastari	25	1	1
2005.	23	1 - javni ukor (predmet iz 2004.) 2 - odluke o stvarnoj nenadležnosti 1 - odluka o zastari 1 - odluka o odbačaju zahtjeva za pokretanje disciplinskog postupka	17	1	1
2006.	18	7 postupaka još je uvijek u tijeku	11	-	-
2007.	19	1 - opomena 1 - javni ukor 5 postupaka još je uvijek u tijeku	9	1	2
do 15. travnja 2008.	8	postupci su u tijeku	postupci su u tijeku	-	-
Ukupno	97	22	62	3	4

Godina	Ukupan broj zaprimljenih disciplinskih predmeta Visoki časni sud Komore	Odluka Visokog časnog suda o žalbi	Ukupno odluka Visokog časnog suda Komore
2004.	1	1 - žalba je odbijena i potvrđena je odluka Časnog suda Komore	1
2005.	4	3 - žalba je odbijena i potvrđena je odluka Časnog suda Komore 1 - žalba je usvojena i predmet je vraćen na ponovni postupak pred Časni sud Komore	4
2006.	3	2 - žalbe su usvojene i predmeti su vraćeni na ponovni postupak pred Časni sud Komore 1 - žalba je odbijena i potvrđena je odluka Časnog suda Komore	3
2007.	3	3 - žalbe odbijene i potvrđene odluke Časnog suda Komore	3
do 15. travnja 2008.	3	2 - žalbe odbijene i potvrđene odluke Časnog suda Komore 1 - odluka o odbačaju prijedloga za otklon predsjednika Časnog suda (kao člana vijeća)	3
Ukupno	14	14	14

Datum izrade tablica: 15. travnja 2008.

Summary

DISCIPLINARY PROCEEDINGS BEFORE THE BODIES OF THE CROATIAN MEDICAL CHAMBER

The disciplinary responsibility of doctors is only one type of responsibility which attempts to ensure the expert and legal performance of the medical profession. Doctors as medical workers, precisely due to the social importance of the activity they perform, may be accountable, in addition to criminal offences and misdemeanours, for disciplinary breaches which they commit when performing their medical profession. Doctors are independent in making decisions, selecting diagnostic procedures and the respective treatment, in line with scientific understandings and expertly proven methods, but they are obliged to restrain from any activity which is not in line with the reputation, dignity and independence of the medical profession. Their first and basic care should be that of the patient's wellbeing.

In this paper, the author considers disciplinary proceedings against doctors, which are not conducted by regular courts, but by members of the profession and the class – the Croatian Medical Chamber. This procedure is no less important than criminal or misdemeanour proceedings: a “reprimand” by the profession to which the disciplinary proceedings might lead sometimes hits the doctor to whom it was rendered more severely than criminal or misdemeanour accountability would, since this “reprimand” comes from persons who are professionally competent to judge the quality of the work of their peer against whom the disciplinary proceedings are conducted. In presenting the statistics on disciplinary proceedings in the period from 2004 to 2008, and in Croatia there have been 97 such proceedings, the author also describes the course of the proceedings and considers the type of sanctions imposed on doctors, noting that at the time the research was conducted, 22 proceedings had ended with sanctions being imposed, while 62 proceedings were still pending.